

Sprawozdanie 11

Aproksymacja sygnału okresowego przy użyciu FFT

1. Wstęp teoretyczny

Szybka transformacja Fouriera (Fast Fourier Transform, FFT) – algorytm wyznaczania dyskretnej transformaty Fouriera oraz transformaty do niej odwrotnej.

Najpopularniejszą wersją algorytmu FFT jest FFT o podstawie 2. Jest on bardzo efektywny pod względem czasu realizacji, jednak wektor próbek wejściowych (spróbkowany sygnał) musi mieć długość $N = 2^k$ gdzie k to pewna liczba naturalna. Wynik otrzymuje się na drodze schematycznych przekształceń.

Najprostszy algorytm FFT to radix-2 (Cooley-Tukey). Algorytm polega na znalezieniu współczynników transformaty Fouriera (DFT) c_k , ale wykonując jak najmniej obliczeń.

Zakładamy, że całkowita liczba węzłów jest potęgą 2:

$$x_j = \frac{2\pi}{N}j, \quad j = 0, 1, 2, \dots, N-1, \quad N = 2^r, r \in \mathbb{N} \quad (1)$$

Zatem:

$$c_k = \sum_{j=0}^N f_j \exp(-I \frac{2\pi}{N} jk) \quad (2)$$

Osobno grupujemy składniki:

Parzyste $j = 2m$:

$$c_k = \sum_{m=0}^{\frac{N}{2}-1} f_{2m} \exp(-I \frac{2\pi}{N} (2m)k) + \sum_{m=0}^{\frac{N}{2}-1} f_{2m+1} \exp(-I \frac{2\pi}{N} (2m+1)k) \quad (3)$$

Niparzyste $j = 2m+1$:

$$c_k = \sum_{m=0}^{\frac{N}{2}-1} f_{2m} \exp(-I \frac{2\pi}{N} mk) + \exp(-I \frac{2\pi}{N} k) \sum_{m=0}^{\frac{N}{2}-1} f_{2m+1} \exp(-I \frac{2\pi}{N} mk) \quad (4)$$

Korzystając z okresowości powyższych wyrazów nie musimy wyznaczać wszystkich współczynników – tylko połowę.

2. Problem

Naszym zadaniem było zastosowanie FFT do odsumienia sygnału periodycznego. Sygnał zaszumiony generowaliśmy zgodnie z poniższym wzorem:

$$y(i) = \sin(\omega \cdot i) + \sin(2\omega \cdot i) + \sin(3\omega \cdot i) + \Delta \quad (5)$$

gdzie: $i = 0, 1, 2, \dots, N - 1$ – numer próbki sygnału,

$\omega = 2 \frac{2\pi}{N}$, $N = 2^k$ – ilość wygenerowanych próbek,

$$\Delta = 2 \cdot \frac{\text{rand}()}{\text{RAND\_MAX} + 1.0} - 1$$

Najpierw wygenerowaliśmy zaszumiony sygnał, zgodnie ze wzorem(5), i zapisaliśmy go do wektora typu *double*. Długość wektora wynosiła $2N$, $N = 2^k$, kolejno dla $k = 8, 10, 12$.

Następnie wyznaczyliśmy transformatę sygnału korzystając z funkcji biblioteki **GSL**:

gsl_fft_complex_radix2_forward (gsl_complex_packed_array y, size_t sride, size_t N),

gdzie: y – tablica z sygnałem (typ *gsl_complex_packed_array* odpowiada naszej jednowymiarowej tablicy),
stride – parametr równy 1 (krok pomiędzy elementami w tablicy),
 $N = 2^k$

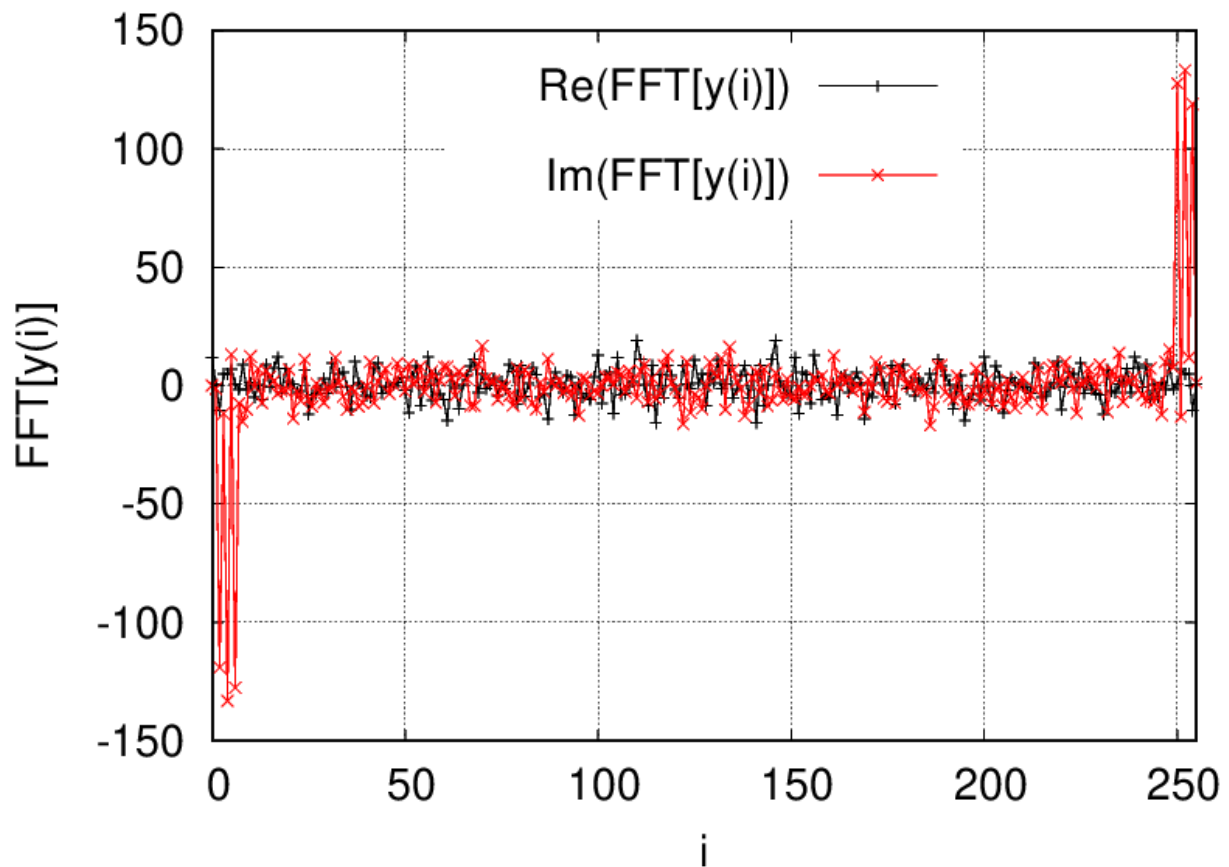
Dalej przeprowadziliśmy dyskryminację sygnału na poziomie $\max(\frac{|c_k|}{2})$, to znaczy że trzeba było znaleźć element o maksymalnym module, i wyzerować wszystkie elementy których moduł był mniejszy od $\frac{1}{2} c_{kmax}$.
Ostatnie co zrobiliśmy to wyznaczyliśmy transformatę odwrotną korzystając z funkcji biblioteki **GSL**:

gsl_fft_complex_radix2_backward (gsl_complex_packed_array y, size_t sride, size_t N),

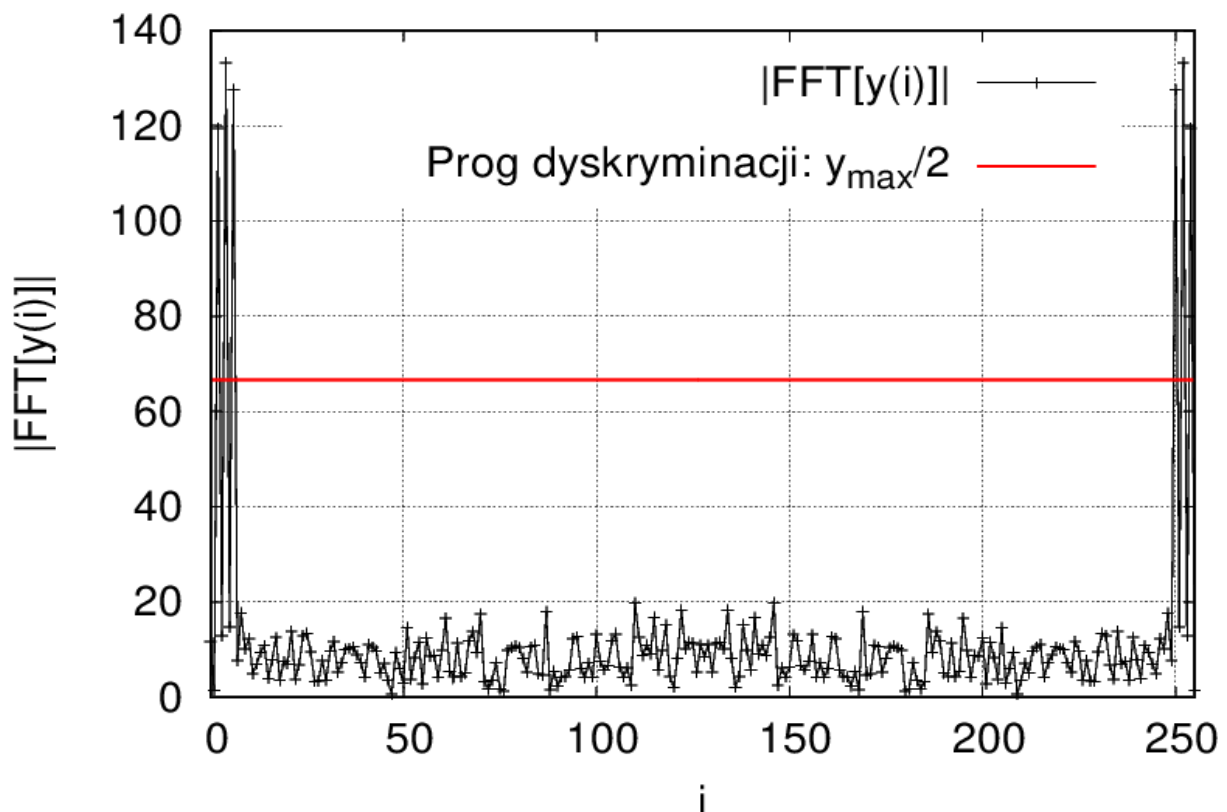
która przyjmuje argumenty analogiczne do funkcji **gsl_fft_complex_radix2_forward**.

3. Wyniki

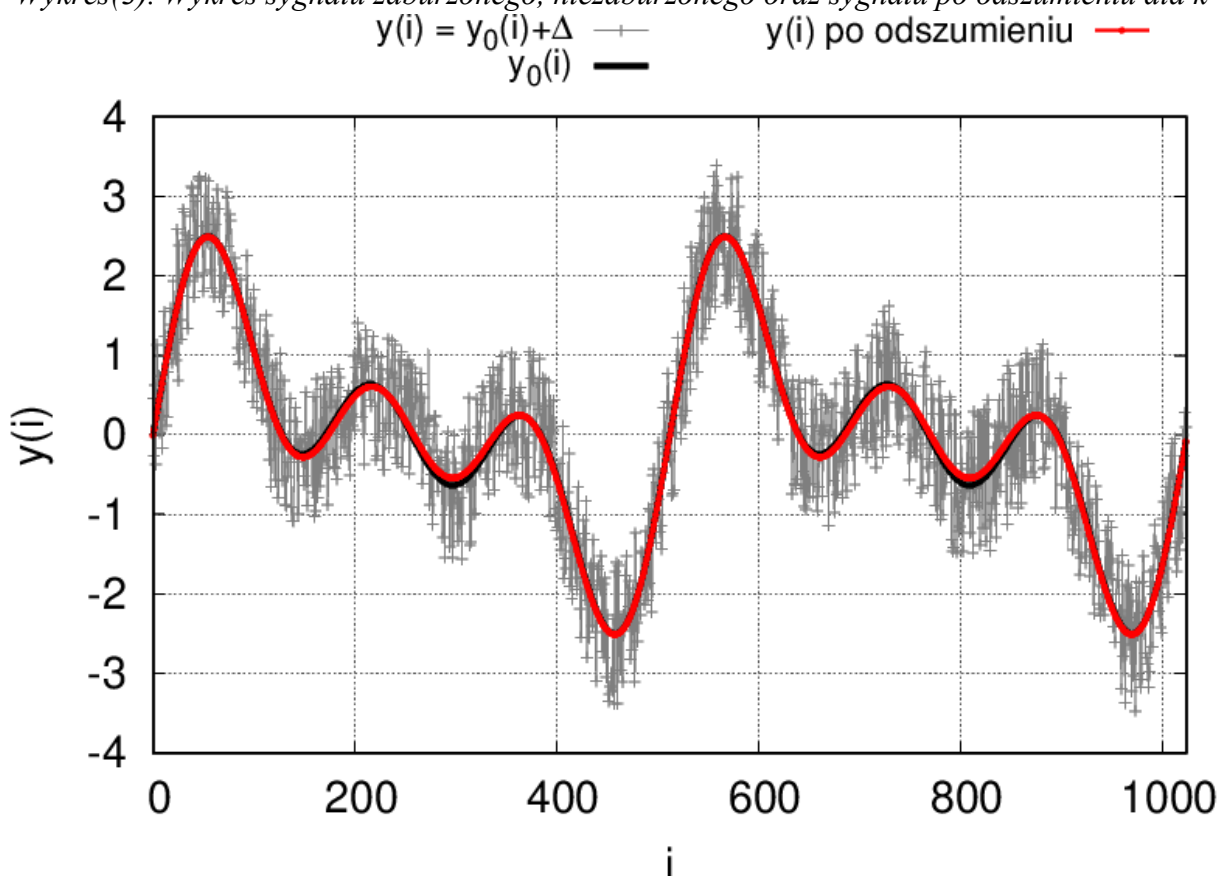
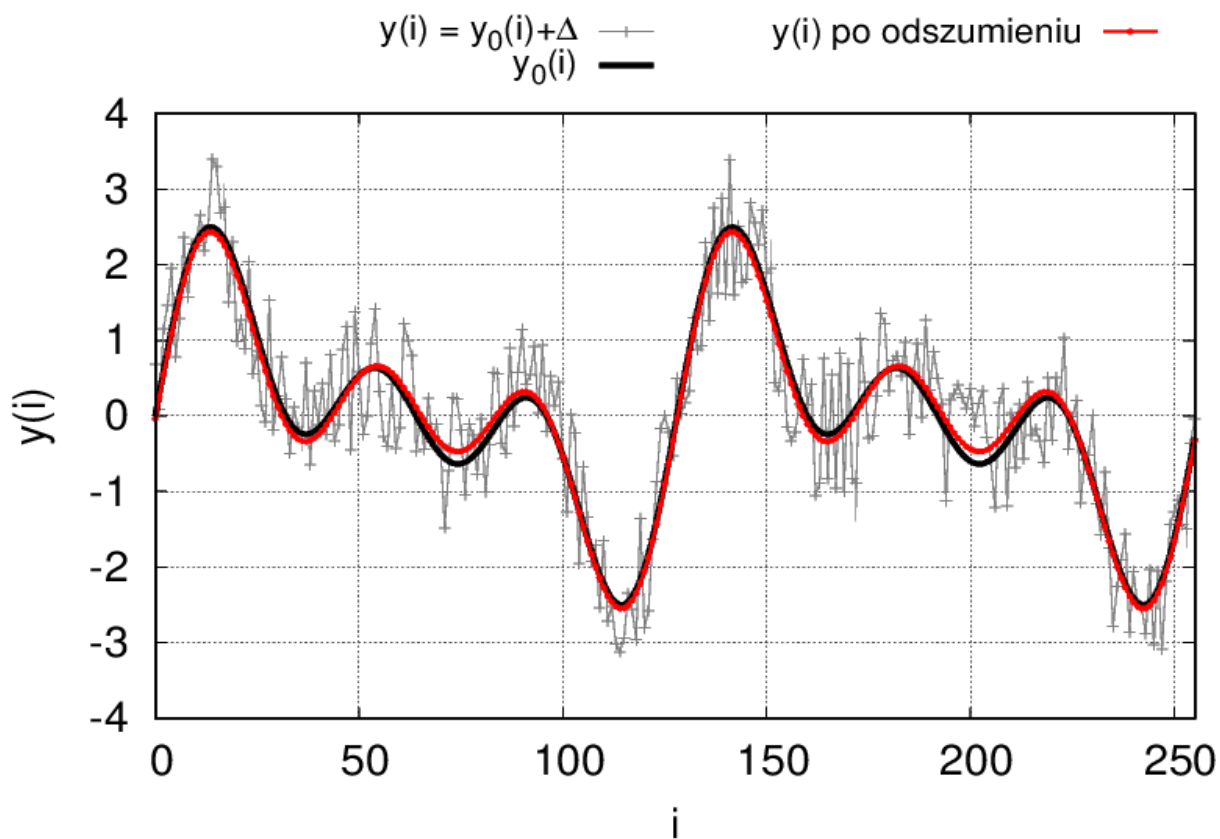
Aproksymację przeprowadzono kolejno dla $k = 8, 10, 12$. Dodatkowo dla $k=8$ przedstawiono wykres części rzeczywistej i urojonej transformaty oraz moduł liczby zespolonej w zależności od numeru iteracji.

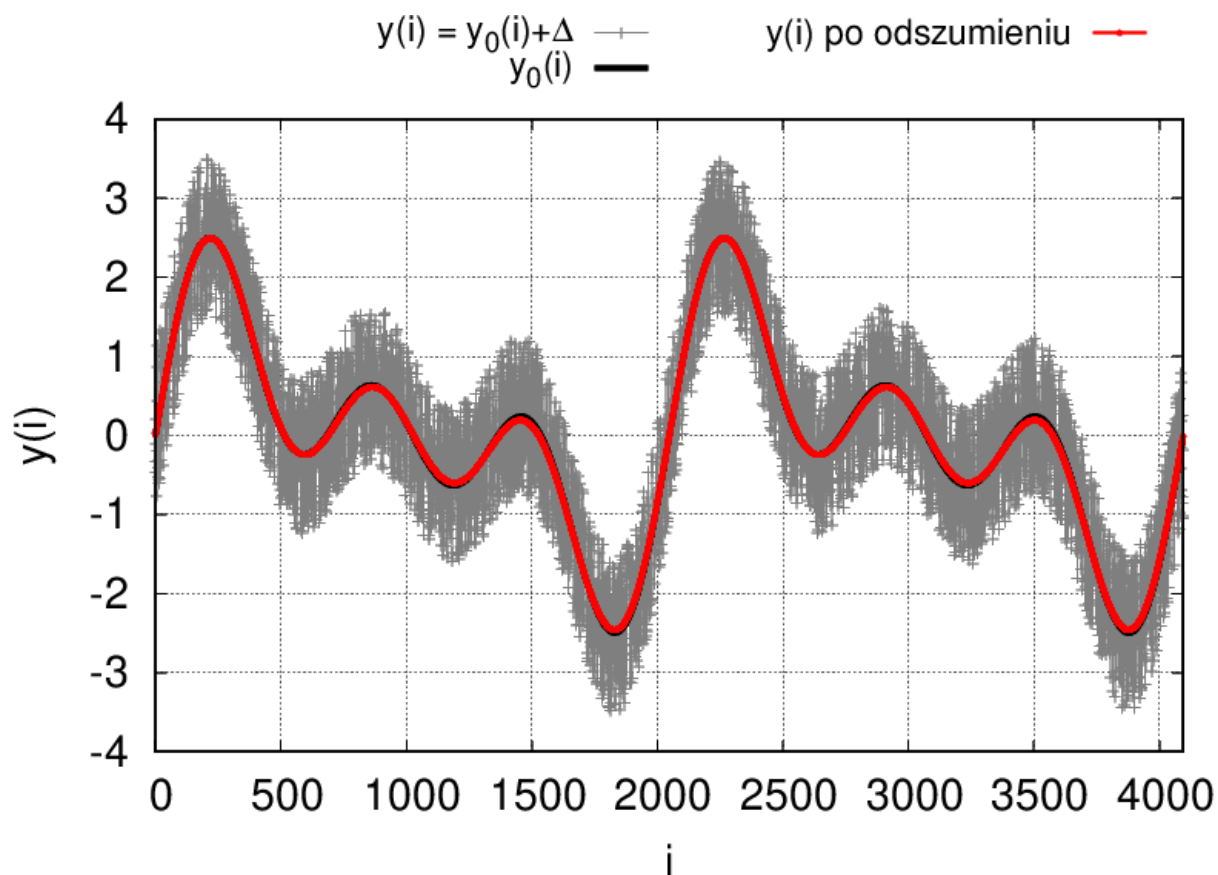

Wykres (1). Część rzeczywista i urojona transformaty. ($k=8$)

Wykres (2). wartości modułów współczynników transformaty ($k=8$)

Wykres(5). Wykres sygnału zaburzonego, niezaburzonego oraz sygnału po odsumieniu dla $k=10$

4. Wnioski

Dla każdej ilości próbek zaburzony sygnał został odsumiony. Z rysunków 3-5 można zauważyć że zwiększając liczbę próbek odsumienie bardziej się pokrywa z niezaburzonym sygnałem. Częstotliwość próbkowania ma zatem wpływ na dokładność procesu odsumiania.